

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 12. júla 2012 (*)

„Hospodárska súťaž – Článok 102 ZFEÚ – Pojem ‚podnik‘ – Údaje z obchodného registra uložené v databáze – Zhromažďovanie a poskytovanie týchto údajov za poplatok – Dôsledok nepovolenia opakovaného použitia uvedených údajov zo strany orgánov verejnej moci – Právo ‚sui generis‘ stanovené v článku 7 smernice 96/9/ES“

Vo veci C-138/11,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Oberster Gerichtshof (Rakúsko) z 28. februára 2011 a doručený Súdnemu dvoru 21. marca 2011, ktorý súvisí s konaním:

Compass-Datenbank GmbH

proti

Rakúskej republike,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory K. Lenaerts (spravodajca), sudcovia J. Malenovský, R. Silva de Lapuerta, G. Arestis a D. Šváby,

generálny advokát: N. Jääskinen,

tajomník: K. Malacek, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 2. februára 2012,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Compass-Datenbank GmbH, v zastúpení: F. Galla, Rechtsanwalt,
- Rakúska republika, v zastúpení: C. Pesendorfer a G. Kunnert, splnomocnení zástupcovia,
- Bundeskartellanwalt, v zastúpení: A. Mair, splnomocnený zástupca,
- Írsko, v zastúpení: D. O’Hagan, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci P. Dillon Malone, BL,
- holandská vláda, v zastúpení: C. Wissels a J. Langer, splnomocnení zástupcovia,
- poľská vláda, v zastúpení: M. Szpunar a B. Majczyna, splnomocnení zástupcovia,
- portugalská vláda, v zastúpení: L. Inez Fernandes, splnomocnený zástupca,

– Európska komisia, v zastúpení: M. Kellerbauer, R. Sauer a P. Van Nuffel, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 26. apríla 2012,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 102 ZFEÚ.
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Compass-Datenbank GmbH (ďalej len „Compass-Datenbank“) a Rakúskou republikou vo veci poskytovania údajov z obchodného registra (ďalej len „Firmenbuch“) uložených v databáze.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 V článku 2 prvej smernice Rady 68/151/EHS z 9. marca 1968 o koordinácii ochranných opatrení, ktoré členské štáty vyžadujú od obchodných spoločností na ochranu záujmov spoločníkov a tretích osôb v zmysle druhého odseku článku 58 zmluvy s cieľom zabezpečiť rovnocennosť týchto ochranných opatrení v rámci celého spoločenstva (Ú. v. ES L 65, s. 8; Mim. vyd. 17/001, s. 3), zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2003/58/ES z 15. júla 2003 (Ú. v. EÚ L 221, s. 13; Mim. vyd. 17/001, s. 304), sú uvedené doklady a údaje, ktoré sú spoločnosti povinné zverejniť.

- 4 Článok 3 smernice 68/151, zmenenej a doplnenej smernicou 2003/58, stanovuje:

„1. V každom členskom štáte sa v centrálnom registri, obchodnom registri alebo v registri spoločností založí spis pre každú spoločnosť v ňom zapísanú.

2. Všetky doklady a údaje, ktoré sa musia zverejniť podľa článku 2, sa uchovávajú v spise alebo sa vložia do registra; predmet zápisu do registra... v každom prípade musí byť zrejmý zo spisu.

...

3. Kópia všetkých dokladov alebo údajov, alebo ich častí uvedená v článku 2 musí byť obdržateľná na základe podania žiadosti. Najneskôr od 1. januára 2007 sa žiadosti môžu predkladať do registra v papierovej podobe alebo elektronicky podľa voľby žiadateľa.

...

Cena za získanie kópie všetkých dokladov alebo údajov, alebo ich častí uvedených v článku 2, v papierovej podobe alebo elektronicky, nepresiahne administratívne náklady na jej zhotovenie.

...“

- 5 V súlade s článkom 7 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 96/9/ES z 11. marca 1996 o právnej ochrane databáz (Ú. v. ES L 77, s. 20; Mim. vyd. 13/015, s. 459) členské štáty ustanovia pre „zostavovateľa databázy, ktorá vykazuje kvalitatívne alebo kvantitatívne podstatný vklad do získania, overenia, alebo prezentácie jej obsahu“, právo „*sui generis*“ „zamedziť konaniam spočívajúcim extrakcii alebo reutilizácii [v extrakcii alebo opakovanom použití – *neoficiálny preklad*] celého obsahu databázy alebo kvalitatívne či kvantitatívne vyhodnotenej podstatnej časti z nej“.
- 6 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/98/ES zo 17. novembra 2003 o opakovanom použití informácií verejného sektora (Ú. v. EÚ L 345, s. 90; Mim. vyd. 13/032, s. 701, ďalej len „smernica IVS“) vo svojom odôvodnení 5 stanovuje:

„Jedným z hlavných cieľov vytvorenia vnútorného trhu je vytvorenie podmienok napomáhajúcich rozvoju služieb v rámci celého [S]poločenstva. Informácie verejného sektora sú významným primárnym materiálom pre produkty digitálneho obsahu a služieb a s rozvojom bezdrôtových služieb obsahu sa stanú dokonca ešte významnejším zdrojom obsahu. V tejto súvislosti bude dôležité aj široké cezhraničné geografické pokrytie. Rozšírené možnosti opakovaného použitia informácií verejného sektora by okrem iného malo umožniť európskym spoločnostiam využiť ich potenciál a prispieť k hospodárskemu rastu a tvorbe pracovných miest.“

- 7 Podľa odôvodnenia 9 smernice IVS:

„Táto smernica neobsahuje záväzok umožniť opakované použitie dokumentov. Rozhodnutie o tom, či sa povolí alebo nepovolí opakované použitie zostáva na členských štátoch alebo príslušnom subjekte verejného sektora. Táto smernica by sa mala uplatňovať na dokumenty, ktoré sa sprístupnili na opakované použitie v prípadoch, keď subjekty verejného sektora licencujú, predávajú, šíria, vymieňajú alebo vydávajú informácie. ...“

- 8 Článok 1 ods. 1 smernice IVS znie:

„Táto smernica stanovuje minimálny súbor pravidiel a praktické prostriedky, ktorými sa riadi a uľahčuje ďalšie použitie existujúcich dokumentov v držbe subjektami verejného sektora členských štátov.“

- 9 Článok 2 bod 4 smernice IVS vymedzuje opakované použitie dokumentov verejného sektora ako „použitie dokumentov, ktoré majú v držbe subjekty verejného sektora, osobami alebo právnymi subjektami na komerčné alebo nekomerčné účely iné, než je pôvodný účel v rámci verejných úloh, pre ktoré bol dokument zhotovený“.

Rakúske právo

- 10 V súlade s § 1 zákona o obchodnom registri (Firmenbuchgesetz, ďalej len „FBG“) Firmenbuch slúži na zapisovanie a zverejňovanie skutočností, ktoré musia byť zapísané podľa uvedeného zákona alebo iných právnych predpisov. Povinnosť zápisu majú všetky právne subjekty uvedené v § 2 FBG, a to podnikatelia, ktorí sú fyzickými osobami, a rôzne formy spoločností, ktorých výpočet obsahuje toto ustanovenie.
- 11 Všetky tieto právne subjekty sú povinné zapisovať určité skutočnosti, ktoré sú uvedené v § 3 FBG, a to svoje obchodné meno, právnu formu, sídlo, stručný opis predmetu

činnosti, existujúce pobočky, meno a dátum narodenia osôb, ktoré majú oprávnenie na zastupovanie, dátum vzniku oprávnenia na zastupovanie a jeho povahu, ako aj vstup do likvidácie alebo začatie konkurzného konania.

- 12 § 4 až 7 FBG upravujú osobitné požiadavky zápisu. Zmena zapísaných skutočností musí byť v súlade s § 10 tohto zákona tiež oznámená bez zbytočného odkladu. Podľa § 24 uvedeného zákona môžu byť na účely zabezpečenia úplného a včasného oznámenia skutočností, ktoré podliehajú oznamovacej povinnosti, uložené správne pokuty.
- 13 Podľa § 34 FBG má každý právo na rýchly prístup k informáciám obsiahnutým vo Firmenbuch prostredníctvom elektronického prenosu v rozsahu, v akom to umožňujú technické prostriedky a dostupnosť personálu.
- 14 Z pripomienok Európskej komisie vyplýva, že v súlade s ustanoveniami zákona o zodpovednosti orgánov verejnej moci (Amtshaftungsgesetz) je Rakúska republika zodpovedná za správnosť informácií, ktoré sú oznamované v rámci uplatňovania FBG.
- 15 Poplatky za rýchlu možnosť nahliadnutia a nahliadnutie vo všeobecnosti sú stanovené v nariadení o databáze obchodného registra (Firmenbuchdatenbankverordnung, ďalej len „FBDV“). Poplatky, ktoré vyberajú sprostredkovateľské agentúry a sú odvádzané v prospech Rakúskej republiky, sa v podstate vypočítavajú na základe povahy sprístupňovaných informácií.
- 16 § 4 ods. 2 FBDV stanovuje, že povolenie nahliadnuť do Firmenbuch podľa § 34 a nasl. FBG nezahŕňa, s výnimkou sprístupnenia údajov, právo na ich využívanie. Ako autorovi databázy prináleží toto právo Rakúskej republike, a to v súlade s ustanoveniami § 76c a nasl. zákona o autorskom práve (Urheberrechtsgesetz, ďalej len „UrhG“) prijatými v rámci prebratia smernice 96/9. V súlade s § 4 ods. 1 FBDV je databáza Firmenbuch chránenou databázou v zmysle § 76c UrhG. Majiteľom práv k tejto databáze je v zmysle § 76d UrhG Rakúska republika.
- 17 Spolkový zákon o opakovanom použití informácií vedených orgánmi verejnej moci (Bundesgesetz über die Weiterverwendung von Informationen öffentlicher Stellen, ďalej len „IWG“) bol prijatý na účely prebratia smernice IVS. IWG upravuje možnosť uplatniť právo na opakované použitie dokumentov voči orgánom verejnej správy na základe súkromného práva, pokiaľ tieto orgány poskytnú dokumenty, ktoré môžu byť opakovane použité. Tento zákon navyše stanovuje kritériá na určenie poplatkov, ktorých zaplatenie sa môže na tieto účely požadovať. Tento zákon sa však neuplatní na prístup k údajom, ktoré obsahuje Firmenbuch.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 18 Compass-Datenbank je spoločnosťou s ručením obmedzeným založenou podľa rakúskeho práva, ktorá spravuje hospodársku databázu na účely poskytovania informačných služieb. V roku 1984 začala s vytváraním elektronickej verzie tejto databázy, pričom základom bol súbor, ktorého obsah bol overený, opravený a doplnený po nahliadnutí do Firmenbuch. Do roku 2001 ako vydavateľka *Zentralblatt für Eintragungen in das Firmenbuch der Republik Österreich* (Ústredný vestník pre zápisy do obchodného registra Rakúskej republiky) získavala Compass-Datenbank predmetné

údaje od Spolkového úradu pre spracovávanie údajov bez akéhokoľvek obmedzenia, pokiaľ ide o ich využitie. Tieto údaje tiež využívala najmä na tvorbu vlastnej databázy.

- 19 Aby Compass-Datenbank mohla poskytovať svoje informačné služby, potrebuje každodenný a aktualizovaný prístup k výpisom z Firmenbuch týkajúcim sa podnikov, ktoré podali návrhy na vykonanie zápisov alebo výmazov. Základom takto poskytovaných informačných služieb sú informácie nachádzajúce sa vo Firmenbuch, ktoré dopĺňajú informácie vyplývajúce z prieskumov uskutočnených vlastnými redakčnými útvarmi spoločnosti Compass-Datenbank, ako aj ďalšie informácie, ktoré pochádzajú napríklad od obchodných komôr.
- 20 V nadväznosti na verejné obstarávanie Rakúska republika, ktorá spravuje Firmenbuch, pridela počas roka 1999 viacerým podnikom zákazku na zriadenie sprostredkovateľských agentúr na účely poskytovania údajov z Firmenbuch za poplatok (ďalej len „sprostredkovateľské agentúry“). Tieto podniky zabezpečujú spojenie medzi konečným zákazníkom a databázou Firmenbuch, pričom vyberajú poplatky, ktoré sa odvádzajú v prospech Rakúskej republiky. Podľa Komisie ako odmenu za svoju činnosť môžu tieto agentúry popri týchto poplatkoch účtovať konečnému zákazníkovi primeranú prirážku. Sprostredkovateľské agentúry a ich koneční zákazníci nemôžu vytvárať vlastné zbierky, ktoré preberajú údaje z Firmenbuch, samostatne ponúkať uvedené údaje alebo pridávať k ich obsahu alebo prezentácii reklamu.
- 21 V roku 2001 Rakúska republika podala na Handelsgericht Wien (Obchodný súd vo Viedni) žalobu, prostredníctvom ktorej sa najmä domáhala, aby bol spoločnosti Compass-Datenbank uložený zákaz používania údajov z Firmenbuch vrátane ich ukladania, rozmnožovania alebo poskytovania tretím osobám. Spor medzi Rakúskou republikou a spoločnosťou Compass-Datenbank bol ukončený rozhodnutím Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd) z 9. apríla 2002, v ktorom bola tomuto podniku uložená povinnosť, aby sa dočasne zdržal používania údajov z Firmenbuch na účely aktualizácie vlastnej databázy, a to predovšetkým na účely ukladania alebo rozmnožovania akýmkoľvek iným spôsobom údajov, ktoré obsahuje, s cieľom poskytnúť alebo sprístupniť tieto údaje tretím osobám, alebo získavania informácií z Firmenbuch určených tretím osobám, pokiaľ za uvedené údaje nebol zaplatený poplatok v prospech Rakúskej republiky.
- 22 V návrhu na začatie prejudiciálneho konania sa neuvádza, či rakúske súdne orgány následne rozhodli spor vo veci samej.
- 23 Ďalšie súdne konanie, ktoré sa začalo na návrh spoločnosti Compass-Datenbank a ktoré viedlo k sporu vo veci samej, o ktorom rozhoduje Oberster Gerichtshof, nie je v návrhu na začatie prejudiciálneho konania opísané, avšak Rakúska republika uvádza vo svojich pripomienkach rôzne fázy tohto konania.
- 24 Compass-Datenbank tak 21. decembra 2006 podala na Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien (Krajský súd pre občianskoprávne veci vo Viedni) žalobu smerujúcu proti Rakúskej republike, v ktorej sa domáhala toho, aby jej Rakúska republika v súlade s IWG a za primeraný poplatok sprístupnila určité dokumenty z Firmenbuch. Konkrétne žiadala o prístup k výpisom z Firmenbuch obsahujúcim aktualizované údaje týkajúce sa právnych subjektov, ktoré sú v ňom zapísané a v

súvislosti s ktorými boli v deň pred sprístupnením vykonané zápisy alebo výmazy, ako aj k výpisom z Firmenbuch obsahujúcim historické údaje.

- 25 Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien zamietol tvrdenia spoločnosti Compass-Datenbank rozhodnutím z 22. januára 2008. Toto zamietnutie potvrdil Oberlandesgericht Wien (Krajský vyšší súd vo Viedni) rozsudkom z 19. decembra 2008.
- 26 Oberster Gerichtshof, na ktorý bolo podané odvolanie, sa v rozhodnutí zo 14. júla 2009 takisto domnieval, že Compass-Datenbank nemohla uplatniť na základe IWG nijaké právo. Domnieval sa však, že dôkazy uvedené týmto podnikom v rámci jeho tvrdení umožnili dospieť k záveru, že tento podnik sa mohol oprieť o ustanovenia práva hospodárskej súťaže, keď analogicky uplatnil ustanovenia IWG týkajúce sa poplatkov. Z tohto dôvodu zrušil predchádzajúce rozhodnutia a poveril Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien tým, aby požiadal spoločnosť Compass-Datenbank o uvedenie, či v rámci predmetného konania uplatnila práva podľa IWG, alebo podľa práva hospodárskej súťaže.
- 27 Compass-Datenbank, ktorej bola v tejto súvislosti položená otázka, pred Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien vyhlásila, že sa výslovne domáhala ustanovení práva hospodárskej súťaže tým, že analogicky uplatnila pravidlá IWG týkajúce sa poplatkov a v tomto zmysle zmenila svoje návrhy. Rozhodnutím zo 17. septembra 2009 tento súdny orgán vyhlásil, že nemá dostatok právomoci, a vrátil vec Oberlandesgericht Wien, t. j. súdu, ktorý má právomoc rozhodovať vo veciach hospodárskej súťaže.
- 28 V konaní pred Oberlandesgericht Wien spoločnosť Compass-Datenbank v podstate navrhovala, aby bola Rakúskej republike uložená povinnosť sprístupniť v prospech tejto spoločnosti aktuálne dokumenty pochádzajúce z Firmenbuch, ktoré obsahujú všetky výpisy z tohto registra týkajúce sa podnikov, v súvislosti s ktorými boli vykonané zápisy alebo výmazy v deň, ktorý predchádzal tomuto sprístupneniu, a to za „primeranú odmenu“. Návrh spoločnosti Compass-Datenbank sa v podstate zakladal na tvrdení, podľa ktorého mala Rakúska republika ako podnik s dominantným postavením na trhu v zmysle článku 102 ZFEÚ povinnosť oznámiť jej údaje z Firmenbuch na základe doktríny „dôležitých zariadení“.
- 29 Oberlandesgericht Wien zamietol žalobu spoločnosti Compass-Datenbank rozhodnutím z 8. marca 2010. Tento podnik podal proti tomuto rozhodnutiu odvolanie na Oberster Gerichtshof. Posledný menovaný vnútroštátny súd v návrhu na začatie prejudiciálneho konania uvádza, že zákaz zneužívania dominantného postavenia upravený v článku 102 ZFEÚ sa vzťahuje na podniky vrátane verejnoprávných podnikov, pokiaľ vykonávajú hospodársku činnosť. Uvádza, že podľa rozsudkov zo 16. júna 1987, Komisia/Taliansko (118/85, Zb. s. 2599, bod 7), ako aj zo 16. marca 2004, AOK-Bundesverband a i. (C-264/01, C-306/01, C-354/01 a C-355/01, Zb. s. I-2493, bod 58), sa právny subjekt môže považovať za podnik iba vzhľadom na jednu časť svojej činnosti v prípade, že táto činnosť môže byť posúdená ako hospodárska činnosť, avšak podľa rozsudku z 18. marca 1997, Diego Calì & Figli (C-343/95, Zb. s. I-1547), pokiaľ ide o štátne orgány, treba povahu podniku vylúčiť, ak konajú v postavení orgánov verejnej moci.
- 30 Vnútroštátny súd konštatuje, že prvá otázka, ktorá sa kladie v rámci sporu vo veci samej, je či v prípade, že orgán verejnej moci „monopolizuje“ údaje, ktoré musia byť

zaregistrované a uverejnené na základe zákona, tým, že ich zhromažďuje v databáze chránenej *lex specialis*, vykonáva tento orgán činnosť patriacu do výkonu verejnej moci. Skutočnosť, že Rakúska republika sa tým, že sa odvoláva na ochranu predmetnej databázy podľa práva duševného vlastníctva, domáha ustanovení, ktoré nepatria do oblasti verejného práva, ale patria do súkromného práva, by bola v rozpore s kvalifikáciou jej činnosti ako činnosti patriacej do výkonu verejnej moci. Uvedený súd poukazuje na to, že Rakúska republika nekoná ani vo všeobecnom záujme, ktorý podľa tohto súdu spočíva v možnosti získať vďaka hospodárskej súťaži pestrú a nie nákladnú ponuku informačných služieb.

- 31 Vnútroštátny súd uvádza, že podľa odôvodnení 5 a 9 smernice IVS sú verejné údaje významným primárnym materiálom pri výrobkoch a službách digitálneho obsahu a že treba umožniť európskym podnikom, aby využívali ich potenciál, čo v tomto prípade svedčí v prospech uplatnenia práva hospodárskej súťaže, aj keď uvedená smernica neupravuje nijakú povinnosť povoliť opakované použitie údajov, ale necháva toto rozhodnutie na členské štáty.
- 32 Tento súd uvádza, že ak by činnosť Rakúskej republiky, o ktorú ide vo veci samej, mala byť posúdená ako hospodárska činnosť, potom sa kladie otázka, či zásady vyplývajúce z rozsudkov zo 6. apríla 1995, RTE a ITP/Komisia, (C-241/91 P a C-242/91 P, Zb. s. I-743), ako aj z 29. apríla 2004, IMS Health (C-418/01, Zb. s. I-5039) (teória dôležitých zariadení), musia byť takisto uplatnené, hoci neexistuje „dodávateľský trh“, a to v rozsahu, v akom sú predmetné údaje zhromažďované a ukladané v rámci výkonu verejnej moci. Uvedený súd uvádza tvrdenia tak v prospech, ako aj v neprospech uplatnenia tejto teórie v rámci sporu vo veci samej.
- 33 Za týchto podmienok Oberster Gerichtshof rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa článok 102 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že verejný orgán podniká, ak ukladá do databázy (Firmenbuch – obchodný register) údaje poskytnuté podnikmi na základe zákonnej oznamovacej povinnosti a za poplatok umožňuje nahliadnúť do nej a/alebo vyhotovovať z nej výpisy, ale zakazuje iné formy jej využitia?

2. V prípade zápornej odpovede na prvú otázku:

Ide o podnikateľskú činnosť, ak verejný orgán pri odvolaní sa na právo *sui generis* na ochranu zakazuje ako autor databázy spôsob jej využitia, ktorý ide nad rámec nahliadania do nej a vyhotovovania výpisov z nej?

3. V prípade kladnej odpovede na prvú alebo druhú otázku:

Má sa článok 102 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že zásady obsiahnuté v [už citovaných] rozsudkoch [RTE a ITP/Komisia, ako aj IMS Health] (,teória dôležitých zariadení“) sa uplatnia aj v prípade, keď neexistuje ,dodávateľský trh“, pretože chránené údaje sa zbierajú a ukladajú do databázy (Firmenbuch – obchodný register) v rámci výkonu verejnej moci?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej a druhej otázke

- 34 Svojou prvou a druhou otázkou, ktoré treba skúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či činnosť orgánu verejnej moci spočívajúca jednak v ukladaní údajov, ktoré sú podniky povinné oznamovať na základe zákonnej povinnosti, do databázy, a jednak v umožnení záujemcom nahliadnuť do nej a/alebo vyhotovovať z nej výpisy za poplatok, pričom je stanovený zákaz iných foriem jej využitia, a tento orgán sa odvoláva najmä na ochranu *sui generis*, ktorá sa mu priznáva ako autorovi predmetnej databázy, je hospodárskou činnosťou, takže uvedený orgán verejnej moci sa musí v rámci tejto činnosti považovať za podnik v zmysle článku 102 ZFEÚ.
- 35 V tejto súvislosti z judikatúry vyplýva, že podnikom je na účely uplatnenia ustanovení práva hospodárskej súťaže Únie každý subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť bez ohľadu na jeho právne postavenie a spôsob financovania (rozsudky z 23. apríla 1991, Höfner a Elser, C-41/90, Zb. s. I-1979, bod 21, ako aj zo 17. februára 1993, Poucet a Pistre, C-159/91 a C-160/91, Zb. s. I-637, bod 17). Treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry je hospodárskou činnosťou akákoľvek činnosť pozostávajúca z ponúkania tovarov alebo služieb na danom trhu (rozsudky z 24. októbra 2002, Aéroports de Paris/Komisia, C-82/01 P, Zb. s. I-9297, bod 79; z 1. júla 2008, MOTOE, C-49/07, Zb. s. I-4863, bod 22, a z 3. marca 2011, AG2R Prévoyance, C-437/09, zatiaľ neuverejnený v Zbierke, bod 42). Sám štát alebo štátny subjekt tak môže konať ako podnik (pozri v tomto zmysle rozsudok z 20. marca 1985, Taliansko/Komisia, 41/83, Zb. s. 873, body 16 až 20).
- 36 Naopak, činnosti, ktoré sa viažu na výkon verejnej moci, nemajú hospodársku povahu odôvodňujúcu uplatnenie pravidiel Zmluvy FEÚ v oblasti hospodárskej súťaže (pozri v tomto zmysle rozsudky z 11. júla 1985, Komisia/Nemecko, 107/84, Zb. s. 2655, body 14 a 15; z 19. januára 1994, SAT Fluggesellschaft, C-364/92, Zb. s. I-43, bod 30, ako aj MOTOE, už citovaný, bod 24).
- 37 Okrem toho právny subjekt, a najmä verejný subjekt, sa môže považovať za podnik výlučne vtedy, pokiaľ ide o časť jeho činností v prípade, že tieto činnosti musia byť posúdené ako hospodárske činnosti (rozsudky Aéroports de Paris/Komisia, už citovaný, bod 74, a MOTOE, už citovaný, bod 25).
- 38 V rozsahu, v akom totiž verejný subjekt vykonáva hospodársku činnosť, ktorá môže byť oddelená od jeho výkonu verejnej moci, koná, pokiaľ ide o túto činnosť, ako podnik, zatiaľ čo v prípade, že uvedená hospodárska činnosť je neoddeliteľná od výkonu verejnej moci, si všetky činnosti, ktoré tento subjekt vykonáva, zachovávajú povahu činností, ktoré sa viažu k výkonu tejto moci (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. marca 2009, SELEX Sistemi Integrati/Komisia, C-113/07 P, Zb. s. I-2207, body 72 a nasl.).
- 39 Navyše samotná okolnosť, že za výrobok alebo službu, ktoré poskytol verejný subjekt v rámci výkonu svojej verejnej moci, sa platí poplatok, ktorý nie je stanovený, či už priamo, alebo nepriamo, týmto subjektom, ale zákonom, nestačí na to, aby vykonávaná činnosť bola posúdená ako hospodárska činnosť a subjekt, ktorý ju vykonáva, ako podnik (pozri v tomto zmysle rozsudky SAT Fluggesellschaft, už citovaný, bod 28 a nasl., ako aj Diego Calì & Figli, už citovaný, body 22 až 25).

- 40 Vzhľadom na všetku uvedenú judikatúru treba poznamenať, že činnosť spočívajúca v zhromažďovaní údajov týkajúcich sa podnikov na základe zákonnej oznamovacej povinnosti, ktorú tieto podniky majú, a súvisiacej donucovacej moci patrí do výkonu verejnej moci. Preto táto činnosť nie je hospodárskou činnosťou.
- 41 Rovnako činnosť spočívajúca v správe a sprístupňovaní verejnosti takto zhromaždených údajov, a to buď prostredníctvom jednoduchého nahliadnutia, alebo poskytnutia výpisu v súlade s uplatniteľnými vnútroštátnymi predpismi, nie je ani hospodárskou činnosťou, pretože správa databázy obsahujúcej také údaje a jej sprístupňovanie verejnosti sú činnosťami, ktoré sú neoddeliteľné od činnosti spočívajúcej v zhromažďovaní týchto údajov. Zhromažďovanie uvedených údajov by totiž stratilo význam v prípade neexistencie správy databázy, v ktorej sú zaregistrované údaje na účely nahliadnutia verejnosťou.
- 42 Pokiaľ ide o skutočnosť, že za poskytnutie údajov nachádzajúcich sa v takej databáze záujemcom sa platí poplatok, je potrebné uviesť, že v súlade s judikatúrou citovanou v bodoch 38 a 39 tohto rozsudku možno výber takého poplatku považovať za neoddeliteľný od tohto poskytnutia v prípade, že poplatky za poskytnutie predmetných informácií verejnosti nestanovuje, či už priamo, alebo nepriamo, predmetný subjekt, ale zákon. Výber poplatkov za poskytnutie uvedených informácií verejnosti Rakúskou republikou nemôže zmeniť právne posúdenie tejto činnosti, takže táto činnosť nemá hospodársku povahu.
- 43 V tejto súvislosti treba uviesť, že v súlade s informáciami nachádzajúcimi sa v návrhu na začatie prejudiciálneho konania, správcom Firmenbuch, ako aj jeho databázy, je Rakúska republika, zatiaľ čo sprostredkovateľské agentúry vybrané v rámci verejného obstarávania zabezpečujú spojenie medzi konečným zákazníkom a uvedenou databázou, pričom vyberajú poplatky stanovené v FBDV, ktoré odvádzajú v prospech Rakúskej republiky. Podľa Komisie ako odmenu za svoju činnosť môžu tieto agentúry popri týchto poplatkoch účtovať konečnému zákazníkovi prirážku v primeranej výške.
- 44 Za týchto podmienok je potrebné, ako zdôraznil generálny advokát v bode 29 svojich návrhov, aby sa nezamieňali samotné činnosti Rakúskej republiky s činnosťami sprostredkovateľských agentúr. V konaní vo veci samej totiž ide o činnosti Rakúskej republiky a nie o činnosti sprostredkovateľských agentúr.
- 45 Rakúska republika počas pojednávania uviedla, že výber sprostredkovateľských agentúr sa uskutočňuje výlučne na základe kvalitatívnych kritérií a nie na základe finančnej ponuky a že ich počet nie je obmedzený. Ak by išlo o taký prípad, čo prislúcha overiť vnútroštátnemu súdu, jediné plnenie, ktoré orgány verejnej moci vyberajú prostredníctvom sprostredkovateľských agentúr za správu a sprístupňovanie informácií obsiahnutých v databáze, o ktorú ide vo veci samej, sa skladá z poplatkov stanovených v FBDV.
- 46 Vnútroštátny súd sa Súdneho dvora takisto pýta na činnosť orgánu verejnej moci spočívajúcu v uložení zákazu sprostredkovateľským agentúram a ich konečným zákazníkom opakovane používať na účely poskytovania ich vlastných informačných služieb informácie, ktoré tento orgán zhromaždil a uložil do databázy takého verejného registra, akým je Firmenbuch. Predovšetkým sa pýta, či skutočnosť, že uvedený orgán

verejnej moci sa odvoláva na ochranu *sui generis*, ktorá sa mu priznáva ako autorovi databázy v súlade s článkom 7 smernice 96/9, predstavuje výkon hospodárskej činnosti.

- 47 V tejto súvislosti sa treba domnievať, že verejný subjekt, ktorý vytvorí databázu a následne uplatňuje práva duševného vlastníctva, najmä uvedené právo *sui generis*, s cieľom chrániť údaje uložené v tejto databáze, nekoná z dôvodu tejto samotnej skutočnosti ako podnik. Taký subjekt nemá povinnosť povoliť voľné používanie údajov, ktoré zhromažďuje a sprístupňuje verejnosti. Ako uvádza Rakúska republika, orgán verejnej moci sa môže legitímne domnievať, že je nevyhnutnosťou, ba dokonca povinnosťou vzhľadom na ustanovenia jeho vnútroštátneho práva, zakázať opakované použitie údajov nachádzajúcich sa v takej databáze, o ktorú ide v konaní vo veci samej, z dôvodu, aby bol rešpektovaný záujem spoločností a ďalších právnych subjektov, ktoré vyplňajú zákonom stanovené vyhlásenia, na tom, aby sa informácie, ktoré sa ich týkajú, opakovane nepoužívali mimo tejto databázy.
- 48 V tejto súvislosti z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že zákonné obmedzenie opakovaného použitia údajov z Firmenbuch v rakúskom práve existuje, pričom § 4 ods. 2 FBDV stanovuje, že povolenie nahliadnuť do Firmenbuch podľa § 34 a nasl. FBG nezahŕňa, s výnimkou prístupnosti údajov, právo na ich využívanie.
- 49 Okolnosť, že za poskytovanie údajov z databázy sa platí poplatok, nemá vplyv na povahu, či už hospodársku, alebo akúkoľvek inú, zákazu opakovaného použitia týchto údajov pod podmienkou, že tento poplatok sám osebe neodôvodňuje, aby predmetná činnosť bola posúdená ako hospodárska činnosť v súlade s úvahami uvedenými v bodoch 39 a 42 tohto rozsudku. Pokiaľ je poplatok za poskytnutie údajov obmedzený a považuje sa za neoddeliteľný od tohto poskytnutia, nemožno uplatňovanie práv duševného vlastníctva s cieľom chrániť tieto údaje, a konkrétne zabrániť ich opakovanému používaniu, považovať za hospodársku činnosť. Také uplatnenie práv je za týchto okolností neoddeliteľné od poskytnutia uvedených údajov.
- 50 Napokon, keďže sa vnútroštátny súd pýta, či smernica IVS môže mať vplyv na odpoveď na prvú a druhú otázku, treba konštatovať, že táto smernica v súlade s tým, čo upravuje vo svojom odôvodnení 9, neobsahuje nijakú povinnosť povoliť opakované použitie dokumentov. Navyše na prístup k údajom z Firmenbuch sa nevzťahuje IWG, t. j. zákon, ktorým Rakúska republika prebrala smernicu IVS. Z toho vyplýva, že táto smernica je irelevantná na účely určenia toho, či odmietnutie udeliť povolenie na opakované použitie údajov v kontexte konania vo veci samej má, alebo nemá hospodársku povahu.
- 51 Vzhľadom na uvedené úvahy treba na prvú a druhú otázku odpovedať tak, že činnosť orgánu verejnej moci spočívajúca jednak v ukladaní údajov, ktoré sú podniky povinné oznamovať na základe zákonnej povinnosti, do databázy, a jednak v umožnení záujemcom nahliadnuť do nej a/alebo vyhotovovať z nej výpisy, nie je hospodárskou činnosťou, a preto tento orgán verejnej moci nemožno v rámci tejto činnosti považovať za podnik v zmysle článku 102 ZFEÚ. Skutočnosť, že nahliadnutie a/alebo vyhotovenie výpisov sa uskutočňuje za poplatok, ktorý je stanovený zákonom a neurčuje ho, či už priamo, alebo nepriamo, predmetný subjekt, nemôže viesť k zmene právneho posúdenia uvedenej činnosti. Navyše taký orgán verejnej moci nevykonáva hospodársku činnosť ani v prípade, že zakáže akékoľvek iné použitie takto zhromaždených a uverejnených údajov s odvolaním sa na ochranu *sui generis*, ktorá sa mu ako autorovi predmetnej databázy priznáva na základe článku 7 smernice 96/9, alebo na akékoľvek iné právo

duševného vlastníctva, a nemožno ho teda v rámci tejto činnosti považovať za podnik v zmysle článku 102 ZFEÚ.

O tretej otázke

- 52 Vzhľadom na odpoveď na prvú a druhú otázku a subsidiárnu povahu tretej otázky nie je potrebné odpovedať na túto otázku.

O trovách

- 53 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

Činnosť orgánu verejnej moci spočívajúca jednak v ukladaní údajov, ktoré sú podniky povinné oznamovať na základe zákonnej povinnosti, do databázy, a jednak v umožnení záujemcom nahliadnuť do nej a/alebo vyhotovovať z nej výpisy, nie je hospodárskou činnosťou, a preto tento orgán verejnej moci nemožno v rámci tejto činnosti považovať za podnik v zmysle článku 102 ZFEÚ. Skutočnosť, že nahliadnutie a/alebo vyhotovenie výpisov sa uskutočňuje za poplatok, ktorý je stanovený zákonom a neurčuje ho, či už priamo, alebo nepriamo, predmetný subjekt, nemôže viesť k zmene právneho posúdenia uvedenej činnosti. Navyše taký orgán verejnej moci nevykonáva hospodársku činnosť ani v prípade, že zakáže akékoľvek iné použitie takto zhromaždených a uverejnených údajov s odvolaním sa na ochranu *sui generis*, ktorá sa mu ako autorovi predmetnej databázy priznáva na základe článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 96/9/ES z 11. marca 1996 o právnej ochrane databáz, alebo na akékoľvek iné právo duševného vlastníctva, a nemožno ho teda v rámci tejto činnosti považovať za podnik v zmysle článku 102 ZFEÚ.

Podpisy

* Jazyk konania: nemčina.